

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@merg.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

**Про проєкт нормативно-правового
акта**

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надсилає на розгляд і погодження проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів", розроблений з метою поетапного обмеження вмісту фосфатів та інших сполук фосфору в мийних засобах і спрямований на зменшення забруднення поверхневих водних об'єктів.

Проєкт акта включено до Плану діяльності Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України з підготовки проєктів регуляторних актів на 2021 рік, затвердженого наказом Міндовкілля від 15.12.2020 № 366 (пункт 24).

Проєкт акта погоджено із Мінекономіки, Мінфіном, копії листів із висновками додаються.

Просимо розглянути та погодити проєкт акта у десятиденний строк.

- Додатки:
1. Проєкт нормативно-правового акта на 3 арк. в 1 прим.
  2. Пояснювальна записка до проєкту акта і додаток до неї, всього на 11 арк. в 1 прим.
  3. Аналіз регуляторного впливу до проєкту акта на 8 арк. в 1 прим.
  4. Лист Мінекономіки від 23.12.2020 № 3432-04/75555-03 на 3 арк. в 1 прим.
  5. Лист Мінфіну від 30.12.2020 № 06050-06-5/41009 на 3 арк. в 1 прим.

Міністр

Роман АБРАМОВСЬКИЙ

Кіп'янова К.В.. 12-01

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
№25/1-12/470-21 від 13.01.2021
КЕП: Абрамовський Р. Р. 13.01.2021 10:19
58E2D9E7F900307B040000001E6B2F00C0608500

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від "___" _____ 2020 р. № ____
Київ

Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Внести до Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2008 р. № 717 (Офіційний вісник України, 2008 р., № 63, ст. 2128; 2012 р., № 43, ст. 1663; 2013 р., № 45, ст. 1600; 2019 р., № 49, ст. 1668) зміни, що додаються.

2. Міністерству економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства в шестимісячний строк з дня набрання чинності цією постановою:

оновити Перелік національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів на відповідність вимогам Технічного регламенту мийних засобів;

разом з Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів і Державною митною службою розробити та подати для затвердження Кабінетові Міністрів України проект Плану заходів з посилення державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту мийних засобів, а також щодо забезпечення прозорості для громадськості результатів такого нагляду і контролю. У рамках вищезазначеного Плану заходів передбачити щорічне включення мийних засобів у секторальні плани державного ринкового нагляду та плани здійснення контролю продукції.

3. Ця постанова набирає чинності через шість місяців з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України

Д.ШМИГАЛЬ

UB
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
№25/1-12/470-21 від 13.01.2021
КЕП: Абрамовський Р. Р. 13.01.2021 10:19
58E2D9E7F900307B040000001E6B2F00C0608500

**ЗМІНИ,
що вносяться до Технічного регламенту мийних засобів**

У Технічному регламенті мийних засобів, затвердженому зазначеною постановою:

1. Абзац дев'ятий пункту 3 виключити.
2. У пункті 12 та у пункті 3 Додатка 2 слова «пральних порошків» і «прального порошку» замінити відповідно словами «мийних засобів, призначених для прання» та «мийного засобу, призначеного для прання».
3. Пункт 16 викласти в такій редакції:
«16. Випробування мийних засобів та поверхнево-активних речовин, що входять до їх складу, проводяться згідно з національними стандартами, перелік яких затверджено наказом Мінекономіки від 11 жовтня 2013 р. № 1228».
4. Додаток 1 викласти у такій редакції:

Додаток 1
до Технічного регламенту

**ОБМЕЖЕННЯ
щодо вмісту фосфатів, фосфонатів та інших сполук фосфору в мийних засобах**

Найменування мийного засобу	Обмеження	Дата застосування обмеження
1	2	3
1. Мийний засіб для прання в побутових пральних машинах	загальний вміст фосфору не повинен становити чи перевищувати 0,2 грама в рекомендованій кількості та/або дозуванні мийного засобу для використання в основному циклі процесу прання у жорсткій воді для стандартного завантаження пральної машини – для нормально забруднених тканин у випадку використання сильнодіючих мийних засобів;	з 31 грудня 2023 року*

	– для слабо забруднених тканин у випадку використання мийних засобів для делікатних тканин	
1	2	3
2. Мийний засіб для прання в промислових пральних машинах	масова частка загального фосфору у мийному засобі не повинна становити чи перевищувати 0,1 %	з 31 грудня 2023 року*
	масова частка загального фосфору у мийному засобі не повинна становити чи перевищувати 0,05 %	з 31 грудня 2026 року*
3. Мийний засіб для ручного прання	масова частка загального фосфору у мийному засобі не повинна становити чи перевищувати 0,05 %	з 31 грудня 2023 року*
4. Мийний засіб для побутових посудомийних машин	загальний вміст фосфору не повинен становити чи перевищувати 0,1 грама в стандартній дозі мийного засобу для використання в основному циклі миття для завантаження посудомийної машини столовим набором на 12 персон	з 31 грудня 2023 року*
5. Мийний засіб для промислових посудомийних машин	масова частка загального фосфору у мийному засобі не повинна становити чи перевищувати 0,25 %	з 31 грудня 2023 року*
	масова частка загального фосфору у мийному засобі не повинна становити чи перевищувати 0.1 %	з 31 грудня 2026 року*
6. Мийний засіб для ручного миття	масова частка загального фосфору у мийному засобі не повинна становити чи перевищувати 0,05 %	з 31 грудня 2023 року*

(*) - можливе більш раннє, добровільне застосування запропонованих обмежень

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів"

1. Мета

Метою прийняття акта є поетапне обмеження вмісту фосфатів та інших сполук фосфору в мийних засобах, що використовуються як для побутового, так і промислового прання та миття, яка досягатиметься шляхом внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 № 717, оновлення переліку національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів та подання на розгляд Кабінетові Міністрів України проєкту Плану заходів з посилення державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту мийних засобів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Фосфати, що надходять до навколишнього природного середовища внаслідок використання синтетичних мийних засобів, є одним з головних чинників забруднення поверхневих водних об'єктів, зокрема тих, що є джерелами питного водопостачання, а також призводять до розвитку таких негативних процесів, як евтрофікація (цвітіння) води.

Дані офіційної статистики свідчать про збереження упродовж останніх років тенденції надходження до водних об'єктів України значної кількості фосфатовмісних забруднюючих речовин.

Визнаючи актуальність проблеми фосфатного забруднення, провідні країни світу запроваджують поступові обмеження та відмовляються від використання миючих засобів на основі фосфатів, переходячи на використання більш екологічнобезпечних безфосфатних миючих засобів.

З урахуванням передового світового досвіду для вирішення проблеми фосфатного забруднення вод в Україні пропонується запровадження поетапного обмеження вмісту фосфатів та інших сполук фосфору в мийних засобах, що використовуються в Україні як для побутового, так і промислового прання та миття, для чого пропонується внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 № 717, оновлення переліку національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів і запровадження заходів державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту мийних засобів.

Прийняття проєкту акта та його подальше впровадження дозволить очікувати суттєвий природоохоронний ефект щодо поліпшення екологічного стану водойм України, насамперед великих річок, які є головними джерелами

UB
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
№25/1-12/470-21 від 13.01.2021
КЕП: Абрамовський Р. Р. 13.01.2021 10:19
58E2D9E7F900307B040000001E6B2F00C0608500

питного водопостачання, зокрема щодо зниження їх евтрофікації та темпів "цвітіння" водойм.

Зниження рівня навантаження фосфатів та інших сполук фосфору на централізовані системи водовідведення міст дозволить водоканалам краще справлятися з очищенням стічних вод.

Окрім цього, прийняття акта сприятиме приведенню у відповідність додатка 1 Технічного регламенту мийних засобів з додатком VIa Регламенту (ЄС) 648/2004 Європейського Парламенту та Ради "Про миючі засоби".

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 № 717 (далі – Технічний регламент), спрямовані на:

приведення у відповідність додатка 1 Технічного регламенту з додатком VIa Регламенту (ЄС) 648/2004 Європейського Парламенту та Ради "Про миючі засоби" і розширення спектра дії обмежень на усі існуючі мийні засоби, що застосовуються для прання у побуті;

поетапне введенні обмежень на вміст фосфатів, фосфонатів і інших сполук фосфору в мийних засобах, що використовуються для промислового прання та (або) миття;

запровадження обмежень на вміст фосфатів, фосфонатів і інших сполук фосфору в мийних засобах, що використовуються для ручного миття.

Обґрунтування запропонованих обмежень наведені у Таблиці 1 і 2 додатка 1 до цієї пояснювальної записки.

Проєктом акта також передбачено завдання з:

оновлення переліку національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів на відповідність вимогам Технічного регламенту;

розроблення та подання на розгляд Кабінетові Міністрів України проєкту Плану заходів з посилення державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту, а також щодо забезпечення прозорості для громадськості результатів такого нагляду і контролю, а також у рамках вищезазначеного Плану заходів - щорічне включення мийних засобів у секторальні плани державного ринкового нагляду та плани здійснення контролю продукції.

4. Правові аспекти

Розроблення проєкту акта ініційовано Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів та Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства з метою зменшення фосфатного забруднення вод та приведення Технічного регламенту у відповідність з додатком VIa Регламенту (ЄС) 648/2004 Європейського Парламенту та Ради "Про миючі засоби".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат за рахунок державного та місцевого бюджетів.

Фінансування реалізації проєкту акта здійснюватиметься заінтересованими центральними та місцевими органами виконавчої влади відповідно до їх повноважень та у межах видатків, передбачених на утримання зазначених органів державної влади.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта було розроблено і опрацьовано міжвідомчою робочою групою, утвореною за результатом спільної наради 01 жовтня 2020 року Міністра захисту довкілля та природних ресурсів та Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства з питань впровадження Директиви № 91/676/ЄС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003, та обмежень фосфатів та інших сполук у мийних засобах.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акта не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Проєкт акта не потребує проведення громадської антикорупційної та/або громадської антидискримінаційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Проєкт акта за предметом правового регулювання не має негативного впливу на:

ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення;

громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп;

екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини;

ринок праці (збереження існуючих і створення нових робочих місць, підвищення рівня зайнятості населення тощо);

громадське здоров'я (покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп, створення передумов для зміцнення та збереження здоров'я населення тощо);

екологію та навколишнє природне середовище (збільшення чи зменшення обсягу використання відповідних природних ресурсів, рівня забруднення атмосферного повітря, води, земель, у тому числі утвореними відходами, підвищення чи зниження рівня небезпеки техногенного та природного характеру тощо);

інші сфери суспільних відносин.

Проект акта за предметом правового регулювання містить ознаки регуляторного акта.

Прийняття проекту акта та його подальше впровадження дозволяє очікувати суттєвий природоохоронний ефект щодо поліпшення екологічного стану водойм України, насамперед великих річок, які є головними джерелами питного водопостачання, зокрема щодо зниження їх евтрофікації та темпів "цвітіння" водойм.

Зниження рівня навантаження фосфатів та інших сполук фосфору на централізовані системи водовідведення міст дозволить водоканалам краще справлятися з очищенням стічних вод і надасть їм можливість оптимізувати використання обігових коштів у рамках модернізації та розвитку процесів очищення за рахунок зниження витрат на доочистку і ремонт каналізаційних колекторів, а також штрафних санкцій і сплати збитків, завданих порушенням природоохоронного законодавства.

**Міністр захисту довкілля та
природних ресурсів України**

Роман АБРАМОВСЬКИЙ

_____ 2021 р.

Таблиця 1. Розрахунок концентрації загального фосфору в стічній воді після одного прання (пральною автоматичною машиною)

№ пп	Вміст загального фосфору у мийному засобі (% маси)	Вміст загального фосфору в 1 кг мийного засобу, (г)	Дозування мийного засобу, (г)	Вміст загального фосфору в дозі для 1-го прання, (г) "Д"	Обсяг використання води для 1-го прання (літрів) "О"	Концентрація загального фосфору в стічній воді, (мг/л) "К"	Перевищення нормативних вимог (раз)				
							Дозволеної Правилами концентрації для скидання до міської каналізації (5 мг/л)	ГДК (САНПІН 4630-88) для PO ₄ (3.5 мг/л)	Рибогоспо- дарського ГДК для PO ₄ (0.7 мг/л)	Директиви 91/271/ЕЕС для водойм з загрозою євтрофікації, для загального фосфору	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	100000 ЕН ¹ (1 мг/л)	10000 - 100000 ЕН (2 мг/л)
1.	2	20	150	3.0	60	50.0	10.0	14.3	71.4	50.0	25.0
2.	2	20	225	4.5	60	75.0	15.0	21.4	107.1	75.0	37.5
3.	2	20	300	6.0	60	100.0	20.0	28.6	142.9	100.0	50.0
4.	2	20	150	3.0	40	75.0	15.0	21.4	107.1	75.0	37.5
5.	2	20	225	4.5	40	112.5	22.5	32.1	160.7	112.5	56.3
6.	2	20	300	6.0	40	150.0	30.0	42.9	214.3	150.0	75.0
7.	1.5	15	150	2.3	60	37.5	7.5	10.7	53.6	37.5	18.8
8.	1.5	15	225	3.4	60	56.3	11.3	16.1	80.4	56.3	28.1
9.	1.5	15	300	4.5	60	75.0	15.0	21.4	107.1	75.0	37.5

¹ ЕН - еквівалент населення

10.	1.5	15	150	2.3	40	56.3	11.3	16.1	80.4	56.3	28.1
11.	1.5	15	225	3.4	40	84.4	16.9	24.1	120.5	84.4	42.2
12.	1.5	15	300	4.5	40	112.5	22.5	32.1	160.7	112.5	56.3
13.	1	10	150	1.5	60	25.0	5.0	7.1	35.7	25.0	12.5
14.	1	10	225	2.3	60	37.5	7.5	10.7	53.6	37.5	18.8
15.	1	10	300	3.0	60	50.0	10.0	14.3	71.4	50.0	25.0
16.	1	10	150	1.5	40	37.5	7.5	10.7	53.6	37.5	18.8
17.	1	10	225	2.3	40	56.3	11.3	16.1	80.4	56.3	28.1
18.	1	10	300	3.0	40	75.0	15.0	21.4	107.1	75.0	37.5
19.	0.5	5	150	0.8	60	12.5	2.5	3.6	17.9	12.5	6.3
20.	0.5	5	225	1.1	60	18.8	3.8	5.4	26.8	18.8	9.4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
21.	0.5	5	300	1.5	60	25.0	5.0	7.1	35.7	25.0	12.5
22.	0.5	5	150	0.8	40	18.8	3.8	5.4	26.8	18.8	9.4
23.	0.5	5	225	1.1	40	28.1	5.6	8.0	40.2	28.1	14.1
24.	0.5	5	300	1.5	40	37.5	7.5	10.7	53.6	37.5	18.8
25.	0.25	2.5	150	0.4	60	6.3	1.3	1.8	8.9	6.3	3.1
26.	0.25	2.5	225	0.6	60	9.4	1.9	2.7	13.4	9.4	4.7
27.	0.25	2.5	300	0.8	60	12.5	2.5	3.6	17.9	12.5	6.3
28.	0.25	2.5	150	0.4	40	9.4	1.9	2.7	13.4	9.4	4.7
29.	0.25	2.5	225	0.6	40	14.1	2.8	4.0	20.1	14.1	7.0

30.	0.25	2.5	300	0.8	40	18.8	3.8	5.4	26.8	18.8	9.4
31.	0.1	1	150	0.2	60	2.5	0.5	0.7	3.6	2.5	1.3
32.	0.1	1	225	0.2	60	3.8	0.8	1.1	5.4	3.8	1.9
33.	0.1	1	300	0.3	60	5.0	1.0	1.4	7.1	5.0	2.5
34.	0.1	1	150	0.2	40	3.8	0.8	1.1	5.4	3.8	1.9
35.	0.1	1	225	0.2	40	5.6	1.1	1.6	8.0	5.6	2.8
36.	0.1	1	300	0.3	40	7.5	1.5	2.1	10.7	7.5	3.8
37.	0.05	0.5	150	0.1	60	1.3	0.3	0.4	1.8	1.3	0.6
38.	0.05	0.5	225	0.1	60	1.9	0.4	0.5	2.7	1.9	0.9
39.	0.05	0.5	300	0.2	60	2.5	0.5	0.7	3.6	2.5	1.3
40.	0.05	0.5	150	0.1	40	1.9	0.4	0.5	2.7	1.9	0.9
41.	0.05	0.5	225	0.1	40	2.8	0.6	0.8	4.0	2.8	1.4
42.	0.05	0.5	300	0.2	40	3.8	0.8	1.1	5.4	3.8	1.9
43.	0.025	0.25	150	0.04	60	0.6	0.1	0.2	0.9	0.6	0.3
44.	0.025	0.25	225	0.1	60	0.9	0.2	0.3	1.3	0.9	0.5
45.	0.025	0.25	300	0.1	60	1.3	0.3	0.4	1.8	1.3	0.6
46.	0.025	0.25	150	0.04	40	0.9	0.2	0.3	1.3	0.9	0.5
47.	0.025	0.25	225	0.1	40	1.4	0.3	0.4	2.0	1.4	0.7
48.	0.025	0.22	300	0.1	40	1.7	0.3	0.5	2.4	1.7	0.8
49.	0.01	0.1	150	0.02	60	0.3	0.1	0.1	0.4	0.3	0.1
50.	0.01	0.1	225	0.02	60	0.4	0.1	0.1	0.5	0.4	0.2

51.	0.01	0.1	300	0.03	60	0.5	0.1	0.1	0.7	0.5	0.3
52.	0.01	0.1	150	0.02	40	0.4	0.1	0.1	0.5	0.4	0.2
53.	0.01	0.1	225	0.02	40	0.6	0.1	0.2	0.8	0.6	0.3
54.	0.01	0.1	300	0.03	40	0.8	0.2	0.2	1.1	0.8	0.4

Таблиця 2. Розрахунок концентрації загального фосфору в стічній воді після одного миття (посудомийною автоматичною машиною)

№ пп	Вміст загального фосфору у мийному засобі (% маси)	Вміст загального фосфору в 1 кг мийного засобу, (г)	Дозування мийного засобу, (г)	Вміст загального фосфору в дозі для 1-го миття, (г) "Д"	Обсяг використання води для 1-го миття (літрів) "О"	Концентрація загального фосфору в стічній воді, (мг/л) "К"	Перевищення нормативних вимог (раз)				
							Дозволеної Правилами концентрації для скидання до міської каналізації (5 мг/л)	ГДК (САНПІН 4630-88) для PO ₄ (3.5 мг/л)	Рибогоспо- дарського ГДК для PO ₄ (0.7 мг/л)	Директиви 91/271/ЕЕС для водоєм з загрозою євтрофікації, для загального фосфору	
										100000 ЕН ² (1 мг/л)	10000 - 100000 ЕН (2 мг/л)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	4.5	45	35	1.6	12	131.3	26.3	37.5	187.5	131.3	65.6
2.	4.5	45	21	0.9	12	78.8	15.8	22.5	112.5	78.8	39.4
3.	4.5	45	10	0.5	12	37.5	7.5	10.7	53.6	37.5	18.8
4.	4	40	35	1.4	12	116.7	23.3	33.3	166.7	116.7	58.3
5.	4	40	21	0.8	12	70.0	14.0	20.0	100.0	70.0	35.0
6.	4	40	10	0.4	12	33.3	6.7	9.5	47.6	33.3	16.7
7.	3.5	35	35	1.2	12	102.1	20.4	29.2	145.8	102.1	51.0
8.	3.5	35	21	0.7	12	61.3	12.3	17.5	87.5	61.3	30.6
9.	3.5	35	10	0.4	12	29.2	5.8	8.3	41.7	29.2	14.6
10.	3	30	35	1.1	12	87.5	17.5	25.0	125.0	87.5	43.8

² ЕН - еквівалент населення

11.	3	30	21	0.6	12	52.5	10.5	15.0	75.0	52.5	26.3
12.	3	30	10	0.3	12	25.0	5.0	7.1	35.7	25.0	12.5
13.	2.5	25	35	0.9	12	72.9	14.6	20.8	104.2	72.9	36.5
14.	2.5	25	21	0.5	12	43.8	8.8	12.5	62.5	43.8	21.9
15.	2.5	25	10	0.3	12	20.8	4.2	6.0	29.8	20.8	10.4
16.	2	20	35	0.7	12	58.3	11.7	16.7	83.3	58.3	29.2
17.	2	20	21	0.4	12	35.0	7.0	10.0	50.0	35.0	17.5
18.	2	20	10	0.2	12	16.7	3.3	4.8	23.8	16.7	8.3
19.	1.5	15	35	0.5	12	43.8	8.8	12.5	62.5	43.8	21.9
20.	1.5	15	21	0.3	12	26.3	5.3	7.5	37.5	26.3	13.1
21.	1.5	15	10	0.2	12	12.5	2.5	3.6	17.9	12.5	6.3
22.	1	10	35	0.4	12	29.2	5.8	8.3	41.7	29.2	14.6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
23.	1	10	21	0.2	12	17.5	3.5	5.0	25.0	17.5	8.8
24.	1	10	10	0.1	12	8.3	1.7	2.4	11.9	8.3	4.2
25.	0.5	5	35	0.2	12	14.6	2.9	4.2	20.8	14.6	7.3
26.	0.5	5	21	0.1	12	8.8	1.8	2.5	12.5	8.8	4.4
27.	0.5	5	10	0.1	12	4.2	0.8	1.2	6.0	4.2	2.1
28.	0.25	2.5	35	0.1	12	7.3	1.5	2.1	10.4	7.3	3.6
29.	0.25	2.5	21	0.1	12	4.4	0.9	1.3	6.3	4.4	2.2
30.	0.25	2.5	10	0.03	12	2.1	0.4	0.6	3.0	2.1	1.0

31.	0.1	1	35	0.04	12	2.9	0.6	0.8	4.2	2.9	1.5
32.	0.1	1	21	0.02	12	1.8	0.4	0.5	2.5	1.8	0.9
33.	0.1	1	10	0.01	12	0.8	0.2	0.2	1.2	0.8	0.4
34.	0.05	0.5	35	0.02	12	1.5	0.3	0.4	2.1	1.5	0.7
35.	0.05	0.5	21	0.01	12	0.9	0.2	0.3	1.3	0.9	0.4
36.	0.05	0.5	10	0.01	12	0.4	0.1	0.1	0.6	0.4	0.2
37.	0.025	0.25	35	0.01	12	0.7	0.1	0.2	1.0	0.7	0.4
38.	0.025	0.25	21	0.01	12	0.4	0.1	0.1	0.6	0.4	0.2
39.	0.025	0.25	10	0.003	12	0.2	0.04	0.1	0.3	0.2	0.1
40.	0.01	0.1	35	0.004	12	0.3	0.1	0.1	0.4	0.3	0.1
41.	0.01	0.1	21	0.002	12	0.2	0.04	0.1	0.3	0.2	0.1
42.	0.01	0.1	10	0.001	12	0.1	0.02	0.02	0.1	0.1	0.04

Пояснення до таблиць:

1. **Червоним і потовщеним шрифтом** виділені значення вмісту загального фосфору, що відповідають вимогам ТР;
2. **Зеленим і потовщеним шрифтом** позначені концентрації загального фосфору у стічних водах, що відповідають вимогам Правил до скидання стічних вод до міської каналізації;
3. **Синім і потовщеним шрифтом** виділені значення загального фосфору у стічній воді, що відповідають нормативним вимогам до якості води природних водойм (на випадок відсутності очисних споруд і скидання міських стічних вод у природні водойми без очищення).
4. **Чорним і потовщеним шрифтом та виділеним блакитним кольором** зазначені оптимальні тимчасові значення загального фосфору у мийному засобі.
5. **Чорним і потовщеним шрифтом та виділеним зеленим кольором** зазначені оптимальні цільові значення загального фосфору у мийному засобі.
6. Для обох таблиць концентрація загального фосфору в стічній воді розраховувалась за формулою: $K \text{ (мг/л)} = D \text{ (г)} / O \text{ (л)} * 1000$.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів»

1. Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Кабінетом Міністрів України 20 серпня 2008 року затверджено Технічний регламент мийних засобів (далі - ТР), який запровадив обмеження на загальний вміст фосфору в пральному порошку та мийному засобі для побутових посудомийних машин. ТР був розроблений з урахуванням Регламенту (ЄС) 648/2004 Європейського Парламенту та Ради "Про миючі засоби". Відповідно до додатку 1 до ТР зазначені обмеження були введені в дію для пральних порошків - 12 січня 2015 року та мийних засобів для побутових посудомийних машин - 1 січня 2017 року.

П'ять років (у випадку обмежень для пральних порошків) має бути достатнім терміном, який дозволив би отримати певний природоохоронний ефект від запровадження обмежень. Однак, на жаль, дані державного моніторингу вод свідчать про зворотне. Аналіз даних моніторингу якості вод розміщених Держводагентством на порталі відкритих даних (див.: <https://data.gov.ua/dataset/ee2bc3b0-42d4-4f19-8d96-913cd9d1f02a>) показує наступні негативні тенденції: підвищені або ж високі концентрації ортофосфатів реєструються, як правило, в воді малих річок, а також нижче місць скидання міських стічних вод. Домінантним забруднювачем великих річок сполуками фосфору залишаються стічні води міст. Наслідком такого забруднення є висока евтрофікація водойм, що призводить до їх повсюдного цвітіння (синьо-зелені водорості). Масштаби цвітіння вражають адже окрім прісноводних об'єктів, останніх 3 роки починають "цвісти" навіть прибережні морські води, що свідчить про катастрофічно зростаючі темпи забруднення.

За збереження зазначених вище несприятливих тенденцій, що відбуваються за негативного впливу зміни клімату, Україна скоро буде не в змозі забезпечити населення України належними умовами питного водопостачання, рекреації та інших видів діяльності, пов'язаних з водокористуванням. Під питанням є виконання Україною взятих на себе зобов'язань щодо Угоди про асоціацію, зокрема з виконання вимог Водної рамкової директиви¹, Директиви про очистку міських стічних вод², Директиву про морську стратегію ЄС³.

Вирішення зазначених питань прямо чи опосередковано пов'язані з розв'язанням проблеми належної очистки міських стічних вод. Дійсно, саме в містах активно розвивається готельний та ресторанний бізнес, включаючи

¹ Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики;

² Директива Ради 91/271/ЄС від 21.05.1991 про очистку міських стічних вод;

³ Директива Європейського Парламенту і Ради 2008/56/ЄС від 17.06.2008 що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища;

інфраструктуру: кафетерії, ресторани, їдальні, бістро, і т.п., саме в містах концентруються хлібозаводи, пекарні, кондитерські, пивзаводи, лікеро-горілчані виробництва, підприємства з переробки сільськогосподарської сировини та виготовлення продуктів з м'яса, молока, олії, тощо. До міських споруд водовідведення приєднані підприємства з переробки шкіри, інші підприємства легкої, а також машинобудівної промисловості. Навіть більше, в деяких містах до міської каналізації є підключеними підприємства важкої промисловості та нафтопереробки. Усі перелічені види діяльності є потужними джерелами забруднення сполуками фосфору як шляхом скидання стічних вод по закінченні технологічних процесів, так і стічних вод, що утворюються після прання, чи миття (очищення) технологічного обладнання, яке задіяне у виробництві. Підприємства, що користуються міською системою водовідведення, як правило, не здійснюють попередньої (локальної) очистки стічних вод, що продукуються ними. Вказане промислове забруднення накладається на господарсько-побутове забруднення яке надходить від населення та прямує міською каналізацією до очисних споруд. В Україні майже відсутня так звана "третинна" очистка стічних вод, а ефективність двох перших ступенів очистки для сполук фосфору не перевищує 25-30%. За наявних темпів забруднення, Водоканали не в змозі забезпечити належну очистку. При цьому, **важливо також пам'ятати те, що в Україні до 40% стічних вод скидаються у водойми без очищення**, так як малі міста (як правило районні центри та інші міста та населені пункти міського типу), маючи міську каналізацію, однак не мають очисних споруд, а тому скидають стічні води у природні водойми без очищення.

Таким чином **головним питанням порядку денного є питання: "як зменшити надходження сполук фосфору зі стічними водами, які скидаються до міських централізованих систем водовідведення?"**. Вирішення зазначеного питання дозволить або ж зменшити навантаження на очисні споруди міст та сприятиме покращенню параметрів очищення, або ж призведе до зниження потрапляння сполук фосфору та інших забруднюючих речовин у водойми у випадку відсутності очисних споруд.

Враховуючи три важливі аспекти, а саме:

- природоохоронний аспект: здійснення значного шкідливого впливу на навколишнє середовище та значні наслідки такого впливу на здоров'я людей, стан природних екосистем, зокрема – зростаючу евтрофікацію вод;
- політичний аспект: очевидної наявності запиту суспільства на подальше обмеження сполук фосфору у мийних засобах;
- Євроінтеграційний аспект: необхідність виконання Україною норм права Європейського Союзу щодо охорони довкілля),

Україна постає перед необхідністю введення подальших обмежень вмісту сполук фосфору (вмісту загального фосфору) в мийних засобах, та розширення дії таких обмежень на мийні засоби, що застосовуються для промислового прання та миття.

Таким чином ТР може стати потужним засобом державного регулювання надходження фосфатів та сполук фосфору у міські системи централізованого

водовідведення, що в кінцевому варіанті має відобразитись на екологічному стані природних водойм.

Технічний регламент мийних засобів у сучасній редакції (останні зміни внесено 12 лютого 2020 року) обмежує лише вміст фосфатів та сполук фосфору у пральних порошках та мийних засобах, що використовуються у побутових посудомийних машинах. Чому раптом в Україні виникло таке його обмежене застосування? Якщо розглянути Регламент № 259/2012, що вносить зміни до Регламенту № 648/2004 щодо використання фосфатів та інших сполук фосфору в мийних засобах (далі - Регламент ЄС), що застосовуються для побутового прання та побутових автоматичних посудомийних машин то в додатку VIa ми побачимо, що його обмеження стосуються мийних засобів, призначених для побутового прання, а про пральні порошки там немає жодних згадок. Більше того, в європейському документі нижче наведено пояснення, що таке обмеження стосується як сильнодіючих мийних засобів, так і мийних засобів для делікатних тканин. Таким чином, маємо розбіжності між ТР та Регламентом ЄС які значно зменшують обсяг обмежень запроваджених в Україні. До того ж в українському ТР введено додатковий термін *"пральний порошок - синтетичний порошкоподібний мийний засіб загального користування для побутового прання, зокрема в громадських пральнях"*. Це єдиний термін з наведених в українському ТР, який відсутній в Регламенті ЄС.

Таким чином забезпечення повної відповідності ТР з Регламентом ЄС, зокрема з Додатком VIa, дозволить розширити запровадження обмежень на інші, окрім пральних порошків, мийні засоби для побутового прання (наприклад пральні засоби у формі рідини та у твердій формі або ж таблетованій).

За умови відсутності в Україні "третинної" очистки стічних вод від сполук фосфору та фінансової неможливості українських водоканалів спорудження такої очистки протягом найближчих 10-15 років постає питання необхідності обмеження надходження фосфатів, фосфонатів та інших сполук фосфору від промислових підприємств, що підключені до міських централізованих систем водовідведення. Тому, необхідно також розширити дію ТР на мийні засоби, що використовуються для промислового прання та миття. Попередні оцінки дозволяють говорити про очікуване значне зниження надходження фосфатів та інших сполук фосфору в міській централізованій системі водовідведення у разі запропонованого поглиблення дії обмежень ТР. Це дозволить суттєво зменшити потрапляння сполук фосфору до природних водойм та отримати значний природоохоронний та соціально-економічний ефект.

2. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття проекту постанови є реалізація норм Законів України:

Про охорону навколишнього природного середовища;
Водний кодекс України;

Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони щодо виконання низки положень

– Директиви Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики;

– Директиви Ради 91/271/ЄЕС від 21.05.1991 про очистку міських стічних вод;

– Директиви Європейського Парламенту і Ради 2008/56/ЄС від 17.06.2008 що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища

у частині дотримання вимог українського законодавства до обмеження вмісту сполук фосфору у воді природних водойм України.

– Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення;

– Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;

у частині забезпечення здоров'я населення.

3. Оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Під час розроблення проекту регуляторного акта визначено два способи досягнення визначеної цілі, а саме:

– внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2008 року № 717;

– не запроваджувати ніяких змін щодо подальшого обмеження вмісту сполук фосфору в мийних засобах.

Відповідно до статті 54 Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (надалі – Угода про асоціацію) Сторони підтверджують свої існуючі права та обов'язки стосовно одна одної в рамках Угоди про технічні бар'єри у торгівлі, що міститься у Додатку 1А до Угоди про заснування Світової організації торгівлі (далі - Угода ТБТ СОТ), та можуть впливати на торгівлю товарами між Сторонами. Пунктом 2.2. статті 2 Угоди ТБТ СОТ визначено, що члени забезпечують, щоб технічні регламенти не розроблялися, не приймалися й не застосовувалися з наміром створення непотрібних перешкод для міжнародної торгівлі. Із цією метою технічні регламенти не мають більш обмежувального впливу на торгівлю, ніж це є необхідним для досягнення законних цілей, з урахуванням ризиків, які виникли б в результаті їхнього невиконання. Такими законними цілями є, *inter alia*: вимоги національної безпеки; запобігання шахрайській практиці; захист здоров'я чи безпеки людей, тварин або рослин, а також захист навколишнього середовища. Під час оцінки таких ризиків до уваги беруться, *inter alia*, такі елементи: наявна наукова й технічна інформація, відповідна технологія обробки або очікуване кінцеве використання продукції.

Таким чином, виходячи з вимог екологічної складової національної безпеки України, перший спосіб дозволить досягти очікуваного значного зниження надходження фосфатів та інших сполук фосфору в міські централізовані системи водовідведення.

Другий спосіб засвідчив свою неефективність протягом останніх 5 років, адже забруднення природних водойм сполуками фосфору та їх евтрофікація прогресує.

З огляду на вищевикладене, саме внесення змін до Технічного ТР є найбільш доцільним та ефективним способом досягнення зазначених цілей.

4. Механізм для розв'язання проблеми та відповідні заходи

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є введення подальших обмежень щодо вмісту фосфатів, фосфонатів та інших сполук фосфору в рамках ТР, зокрема посилення обмежень щодо загального вмісту фосфатів та інших сполук фосфору у мийних засобах, що використовуються:

- для прання в побутових пральних машинах,
- для побутових посудомийних машин,
- а також запровадження нових обмежень щодо масової частинки загального фосфору (%) у мийних засобах, що використовуються:
  - для прання в промислових пральних машинах,
  - для ручного прання;
  - для промислових посудомийних машин,
  - для ручного миття.

5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Прийняття проекту постанови передбачає виконання вимог таких законів України як:

- Про охорону навколишнього природного середовища;
- Водного кодексу України;
- Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони у частині виконання положень
  - Директиви Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23.10.2000 про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики
  - Директиви Ради 91/271/ЄЕС від 21.05.1991 про очистку міських стічних вод
  - Директиви Європейського Парламенту і Ради 2008/56/ЄС від 17.06.2008 що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища
- Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення;
- Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Оцінка зовнішніх факторів не передбачає негативного впливу на виконання акта. Впровадження вимог такого регуляторного акта державними органами не потребує додаткових витрат з бюджету, оскільки здійснюватиметься в межах повноважень відповідних органів. Оновлення Переліку національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів на відповідність вимогам Технічного регламенту мийних засобів відбуватиметься у рамках щорічного фінансування Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства, зокрема за напрямом "замовлення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт".

Фінансування Плану заходів з посилення державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам ТР, а також щодо забезпечення прозорості для громадськості результатів такого нагляду і контролю може передбачати додаткові витрати з Державного бюджету України, обґрунтування для яких буде надано Мінекономіки, Держпродспоживслужби та Держмитслужби для належного розгляду відповідних державних органів разом з проектом вищезгаданого Плану заходів.

6. Очікувані результати прийняття регуляторного акта

Аналіз вигод і витрат (перелік очікуваних позитивних та негативних факторів), які виникають у різних груп суб'єктів, на які поширюватиметься дія цього регуляторного акта, наведено у таблиці.

Таблиця

Сфера впливу	Вигоди	Витрати
Держава	Забезпечення дотримання природоохоронного законодавства та санітарно-гігієнічних вимог до якості води	Відсутні
Суб'єкти господарювання	Забезпечення здійснення діяльності у прозорому правовому полі	Відсутні для суб'єктів господарювання, що працюють з дотриманням вимог чинного технічного регулювання
Населення	Поліпшення якості питної води та екологічного стану водних об'єктів, що використовуються для рекреації	Відсутні

7. Строк дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі.

8. Визначення показників результативності регуляторного акта

Прогнозні значення показників такі:

- додаткових надходжень до державного та місцевих бюджетів і цільових фондів не передбачено, водночас можлива їх економія за рахунок оптимізації використання державних коштів на рівні місцевих бюджетів (бюджетів міст) зокрема шляхом зниження витрат на:
  - a. доочистку міських стічних вод;
  - b. ремонт каналізаційних колекторів;
  - c. відшкодування збитків завданих порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища (водних об'єктів);
- дія акта поширюватиметься на всі центральні органи виконавчої влади, які є відповідальними за розроблення та застосування цього ТР, органи державного ринкового нагляду, органи державного контролю продукції, призначені органи з оцінки відповідності та виробників чи уповноважених ними представників;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень акта – середній;
- витрати коштів і часу суб'єктів господарювання та/або фізичними особами, не зміняться.

Під час проведення відстеження результативності регуляторного акта буде використовуватись показник державного моніторингу якості води як вміст ортофосфатів, а також вміст загального фосфору в воді природних водойм України, що публікується Держводагентством на порталі відкритих даних (див.: <https://data.gov.ua/dataset/ee2bc3b0-42d4-4f19-8d96-913cd9d1f02a>).

Проект постанови оприлюднений на веб-порталах Міндовкілля в розділі "Електронні консультації з громадськістю" і Мінекономрозвитку в розділі «Обговорення проектів документів», розісланий на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади. Після його прийняття, регуляторний акт буде розміщено в нормативно-правовій базі Верховної Ради України.

9. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акта у разі його прийняття

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом базового, повторного та періодичного відстеження показників результативності цього акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься Міндовкілля та Мінекономрозвитку після набрання чинності цього регуляторного акта шляхом відповідно ведення державного моніторингу вод та аналізу даних державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам ТР.

Повторне відстеження цього регуляторного акта проводитиметься відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на кожні 3 роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

**Міністр захисту довкілля та
природних ресурсів України**

Роман АБРАМОВСЬКИЙ

_____ 2021 р.

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № 25/1-12/11871-20 від 17.12.2020

Міністерство захисту довкілля
та природних ресурсів України

*Щодо проекту постанови
Кабінету Міністрів України*

Мінекономіки надсилає висновок Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України за результатами опрацювання проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів" (далі – проект постанови) на предмет впливу реалізації акта на показники економічного і соціального розвитку, що додається.

Водночас повідомляємо, що абзацом другим пункту 1 Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2008 р. № 717 (далі – Технічний регламент), зазначено, що Технічний регламент розроблено з урахуванням Регламенту № 648/2004 Європейського Парламенту та Ради ЄС від 31 березня 2004 р. про мийні засоби (далі – Регламент ЄС).

Оскільки вимоги Технічного регламенту не відповідають вимогам Регламенту ЄС, пропонуємо у проекті постанови передбачити виключення абзацу другого пункту 1 Технічного регламенту.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

Васильчук 596-67-81

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

3432-04/75555-03 від 23.12.2020
7:40:26

ВИСНОВОК

Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України за результатами опрацювання проектів актів на предмет впливу реалізації актів на показники економічного і соціального розвитку

до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів" (далі – проект постанови)

Розробник Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Суть проекту

Проектом постанови пропонується введення поетапного обмеження вмісту фосфатів та інших сполук фосфору в мийних засобах, що використовуються як для побутового, так і промислового прання та миття, шляхом внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 № 717 (далі – Технічного регламенту), а також забезпечити оновлення Мінекономіки переліку національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів та подання на розгляд Кабінетові Міністрів України проекту Плану заходів з посилення державного ринкового нагляду та державного контролю відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту.

1. Оцінка впливу реалізації проекту акта

1.1. Оцінка впливу реалізації акта на показники економічного і соціального розвитку:

Показник	Виявлен й вплив «так» - ☒ «ні» - ☒	Характер вплив зростання - ↑ зниження - ↓	Кількісна оцінка впливу (у разі наявності)
Валовий внутрішній продукт	X	—	—
Індекс споживчих цін	X	—	—
Рівень зайнятості	X	—	—
Рівень безробіття	X	—	—
Експорт	X	—	—
Валове нагромадження основного капіталу	X	—	—

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

3432-04/75555-03 від 23.12.2020
7:40:26

1.2. Обґрунтування

Ураховуючи те, що розробником не надано фінансово-економічних обґрунтувань, статистичних даних, здійснити оцінку впливу реалізації проекту постанови на показники економічного і соціального розвитку не вбачається можливим.

2. Зауваження та пропозиції до проекту акта

Зауваження та пропозиції до проекту постанови відсутні.

3. Узагальнений висновок

Погодити проект постанови без зауважень.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

" ____ " _____ 2020 р.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
е-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**Міністерство захисту довкілля та
природних ресурсів України**

Про висновок до проекту акта

Міністерство фінансів України опрацювало в установленому порядку в межах компетенції проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів», поданий листом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 17.12.2020 № 25/1-12/11871-20, і надсилає висновок до нього.

Додаток: на 2 арк. 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Раїса Костюк 201 56 48

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

Міністерство фінансів України

06050-06-5/41009 від 30.12.2020

Висновок
Міністерства фінансів України
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів»

Розробник проекту акта
Міндовкілля

Суть проекту акта

Проектом акта передбачається:

внесення зміни до Технічного регламенту мийних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 № 717 (далі – Технічний регламент), а також у додатки до Технічного регламенту, які, зокрема, передбачають запровадження та поетапне введення обмежень на вміст фосфатів, фосфонатів і інших сполук фосфору в мийних засобах, що використовуються для ручного миття і для промислового прання та (або) миття;

доручити Мінекономіки в шестимісячний строк з дня набрання чинності цією постановою:

оновити Перелік національних стандартів щодо визначення методів проведення випробування мийних засобів на відповідність вимогам Технічного регламенту;

розробити разом з Держпродспоживлужбою і Держмитслужбою та подати для затвердження Кабінетові Міністрів України проект Плану заходів з посилення державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту, а також щодо забезпечення прозорості для громадськості результатів такого нагляду і контролю. У рамках вищезазначеного Плану заходів передбачити щорічне включення мийних засобів у секторальні плани державного ринкового нагляду та плани здійснення контролю продукції.

1. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація проекту акта не потребує додаткових витрат з державного та/або місцевих бюджетів.

2. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація проекту акта за своїм змістом не впливає на вартісну величину показників державного та/або місцевих бюджетів.

3. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді проекту акта у разі його прийняття

Реалізація проекту акта не потребує додаткових витрат з державного та/або місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат

58E2D9E7F900307B0400000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

Міністерство фінансів України

06050-06-5/41009 від
30.12.2020

4. Зауваження та пропозиції до проекту акта

До поданої редакції проекту акта відсутні зауваження та пропозиції.

5. Узагальнений висновок

Погодити проект акта без зауважень.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО